

U S T A W A

z dnia ..... 2024 r.

o zarządzaniu kryzysowym i obronie cywilnej

Mając na względzie wskazania naszych przodków, iż „[...]Naród winien jest sobie samemu obronę od napaści i dla przestrzegania całości swojej. Wszyscy przeto obywatele są obrońcami całości i swobód narodowych”, ustanawiany jest niniejszy akt o Zarządzaniu Kryzysowym i Obronie Cywilnej. Celem jest stworzenie fundamentów odporności Rzeczypospolitej Polskiej na zagrożenia w czasie pokoju i wojny, w którym każdy obywatel będzie częścią systemu bezpieczeństwa naszej Ojczyzny. W oparciu o art. 5 i 85 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz treść oświadczenia rządowego z dnia 7 stycznia 1992 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Protokołów dodatkowych do Konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczących: ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokołu I) oraz ochrony ofiar niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokołu II), sporządzonych w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. Nr 41, poz. 175 i 176 z 1992 r. oraz z 2015 r. poz. 1056), stanowi się, co następuje:

Art. 1

1. Ustawa określa:

- 1) organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie;
- 2) zasady organizacji i funkcjonowania zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej oraz jej zadania w czasie pokoju, po wprowadzeniu stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny;
- 3) organy właściwe w zakresie ochrony ludności oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 4) zasady informowania, ostrzegania i alarmowania przed zagrożeniami,
- 5) zasady powszechnej edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony ludności w tym wykorzystanie środków masowego przekazu oraz ćwiczenia z zakresu samoobrony, ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 6) zasady przygotowania i funkcjonowania obrony cywilnej w czasie wojny oraz realizowania zadań wynikających z I Protokołu dodatkowego do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych;
- 7) zasady finansowania i zabezpieczenia wsparcia logistycznego realizacji zadań ochrony ludności,
- 8) powszechność udziału obywateli w realizacji zadań zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;

- a) rozwinięcie mobilizacyjne obrony cywilnej w Polsce;
  - b) sposób naboru, strukturę wewnętrzną oraz kadencyjność najwyższych stanowisk w Obronie Cywilnej i Zarządzaniu Kryzysowym;
  - c) organizacje pozarządowe jako istotne zasoby w strukturach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.
2. Z chwilą wprowadzenia stanu pełnej gotowości obronnej państwa zarządzanie kryzysowe zostaje przekształcone w obronę cywilną na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2

Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Art. 3

Obrona cywilna to realizacja zadań humanitarnych mających na celu ochronę ludności cywilnej, zakładów pracy, infrastruktury krytycznej, urządzeń użyteczności publicznej i dóbr kultury przed niebezpieczeństwami wynikającymi z działań zbrojnych, katastrof technicznych lub klęsk żywiołowych oraz przewyżczanie ich bezpośrednich następstw, jak też zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania ludności, udzielanie pomocy poszkodowanym po wprowadzeniu stanu wojennego lub w czasie wojny w rozumieniu art. 61 pierwszego Protokołu dodatkowego do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r.

Art. 4

Ileokroć w ustawie jest mowa o:

- 1) sytuacji kryzysowej – należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska, a także dostępu do usług kluczowych, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków;
- 2) infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:
  - a) zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa,
  - b) łączności,
  - c) sieci teleinformatycznych,
  - d) finansowe,
  - e) zaopatrzenia w żywność,
  - f) zaopatrzenia w wodę,
  - g) ochrony zdrowia,

- h) transportowe,
  - i) ratownicze,
  - j) zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
  - k) produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych;
- 3) europejskiej infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia i instalacje kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców, wyznaczone w systemach, o których mowa w pkt 2 lit. a) i h), w zakresie energii elektrycznej, ropy naftowej i gazu ziemnego oraz transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, wodnego śródlądowego, żeglugi oceanicznej, żeglugi morskiej bliskiego zasięgu i portów, zlokalizowane na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, których zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie;
  - 4) ochronie infrastruktury krytycznej – należy przez to rozumieć wszelkie działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa, funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie;
  - 5) krajowym systemie zarządzania kryzysowego - rozumie się przez to jednolity, zautomatyzowany, odporny na uszkodzenia (redundantny), sieciocentryczny system telekomunikacyjny przeznaczony do kierowania, monitorowania bieżącej sytuacji oraz zarządzania bazami danych sił i środków dedykowanych do zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
  - 6) obronie cywilnej – rozumie się przez to wypełnianie wszystkich lub niektórych zadań humanitarnych mających na celu ochronę ludności cywilnej, zakładów pracy, infrastruktury krytycznej, urządzeń użyteczności publicznej i dóbr kultury przed niebezpieczeństwami wynikającymi z działań zbrojnych, katastrof technicznych lub klęsk żywiołowych i przewycięzanie ich bezpośrednich następstw, jak też zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania ludności, udzielanie pomocy poszkodowanym po wprowadzeniu stanu wojennego i w czasie wojny w rozumieniu art. 61 pierwszego Protokołu dodatkowego do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków zgodnie z ustawą z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 1 października 2017 r. poz. 1897);
  - 7) organizacji obrony cywilnej – rozumie się przez to organizacje, o których mowa w pierwszym Protokole dodatkowym do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczącym ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r.;

- 8) formacjach obrony cywilnej – rozumie się przez to podstawowe jednostki organizacyjne przeznaczone do wykonywania zadań obrony cywilnej; formacje obrony cywilnej składają się z pododdziałów obrony cywilnej przeznaczonych do wykonywania zadań ogólnych lub specjalnych;
- 9) planowaniu cywilnym – należy rozumieć to jako całokształt przedsięwzięć organizacyjnych, polegających na opracowaniu planów, w tym planów i programów reagowania kryzysowego, mających na celu optymalne wykorzystanie dostępnych sił i środków w sytuacjach kryzysowych oraz w czasie stanów nadzwyczajnych, jak również planowanie w zakresie wspierania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku ich użycia oraz planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
- 10) cyklu planowania – należy przez to rozumieć okresowe realizowanie etapów: analizowania, programowania, opracowywania planu lub programu, jego wdrażanie, testowanie i uruchamianie;
- 11) siatce bezpieczeństwa – należy przez to rozumieć zestawienie potencjalnych zagrożeń ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących;
- 12) mapie zagrożenia – należy przez to rozumieć mapę przedstawiającą obszar geograficzny objęty zasięgiem zagrożenia z uwzględnieniem różnych scenariuszy zdarzeń;
- 13) mapie ryzyka – należy przez to rozumieć mapę lub opis przedstawiający potencjalnie negatywne skutki oddziaływania zagrożenia na ludzi, środowisko, mienie i infrastrukturę;
- 14) zdarzeniu o charakterze terrorystycznym – należy przez to rozumieć sytuację, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92);
- 15) ochronie ludności – rozumie się przez to zintegrowaną działalność organów, sił i środków właściwych w sprawach ochrony ludności i podmiotów realizujących zadania mające na celu ochronę życia i zdrowia ludności przebywającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ochronę infrastruktury i mienia, środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego w przypadku wystąpienia zagrożenia, oraz obronę cywilną jako przygotowanie i realizację zadań ochrony ludności po wprowadzeniu stanu wojennego i w czasie wojny określonych Ustawą z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 13 października 2022 r. poz. 2091), Ustawą z 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (tj. Dz. U. z 17 października 2017 r. poz. 1928);
- 16) pomocy humanitarnej – rozumie się przez to działania organów administracji publicznej właściwych w sprawach ochrony ludności oraz innych podmiotów, w tym również pozarządowych, realizujących zadania z zakresu ochrony ludności, prowadzonych w celu udzielenia pomocy ludności dotkniętej skutkami klęsk żywiołowych, sytuacji kryzysowych, konfliktów zbrojnych, konsekwencjami

- wymuszonej migracji, realizowaną na zasadach bezstronności, neutralności i niezależności, a także adekwatności i szybkości reagowania;
- 17) zagrożeniach – rozumie się przez to sytuacje wywołane działaniem sił natury lub zdarzenia wywołane działaniem człowieka w czasie pokoju i wojny, których wystąpienie stwarza niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi oraz zdarzenia mogące spowodować znaczne straty w mieniu, w tym straty w dziedzictwie kulturowym oraz środowisku naturalnym;
  - 18) pomocy doraźnej – rozumie się przez to tymczasowe zakwaterowanie, zaopatrzenie w niezbędne do przetrwania środki pierwszej potrzeby tj. żywność, wodę, energię, podstawowe warunki sanitarne w początkowej fazie działań ratowniczych, do czasu objęcia poszkodowanych świadczeniami systemu pomocy społecznej;
  - 19) zasobach ochrony ludności – rozumie się przez to siły i środki zaplanowane i przeznaczone do wykorzystywania w celu realizacji zadań ochrony ludności, w tym ludzi, infrastrukturę, środki techniczne, materiałowe i finansowe oraz bazy danych i systemy telekomunikacyjne;
  - 20) ćwiczeniach z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej – rozumie się przez to sprawdzenie i doskonalenie obowiązujących rozwiązań w zakresie ochrony ludności, polegające w szczególności na weryfikacji procedur obiegu informacji, podejmowania decyzji, uruchamiania i dysponowania sił i środków służących realizacji zadań ochrony ludności, w tym procedur informowania, ostrzegania i alarmowania, procedur ewakuacji, organizacji identyfikacji osób poszkodowanych;
  - 21) powiecie – rozumie się przez to również miasto na prawach powiatu;
  - 22) staroście – rozumie się przez to również prezydenta miasta na prawach powiatu;
  - 23) wójcie – rozumie się przez to również burmistrza, prezydenta miasta, z wyjątkiem prezydenta miasta na prawach powiatu;
  - 24) odporności – należy przez to rozumieć niewrażliwość na zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne;
  - 25) odporności społecznej – należy przez to rozumieć ogólną zdolność społeczeństwa i jego części składowych do przeciwstawienia się zagrożeniom zewnętrznym i wewnętrznym a w przypadku wystąpienia szkód, do zniwelowanie ich skutków i powrotu do normalnego i bezpiecznego funkcjonowania.

Art. 5

1. Zadania z zakresu planowania cywilnego obejmują:

- 1) przygotowanie planów zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
- 2) przygotowanie struktur uruchamianych w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny;
- 3) przygotowanie i utrzymywanie zasobów niezbędnych do wykonania zadań ujętych w planie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
- 4) utrzymywanie baz danych niezbędnych w procesie zarządzania kryzysowego oraz na potrzeby obrony cywilnej;
- 5) przygotowanie rozwiązań na wypadek zniszczenia lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej;
- 6) zapewnienie spójności między planami zarządzania kryzysowego i obrony

cywilnej a innymi planami sporządzanymi w tym zakresie przez właściwe organy administracji publicznej i zakładów pracy, których obowiązek wykonania wynika z odrębnych przepisów.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, powinny uwzględniać:
  - 1) zapewnienie funkcjonowania administracji publicznej i zakładów pracy w sytuacji kryzysowej i w czasie wojny;
  - 2) zapewnienie funkcjonowania i możliwości odtworzenia infrastruktury krytycznej;
  - 3) zapewnienie ciągłego monitorowania zagrożeń;
  - 4) racjonalne gospodarowanie siłami i środkami w sytuacjach kryzysowych oraz w czasie wojny;
  - 5) pomoc udzielaną ludności w zapewnieniu jej warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych jak również po wprowadzeniu wyższych stanów gotowości obronnej kraju.

Art. 6

1. Rada Ministrów kieruje zarządzaniem kryzysowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzanie kryzysowe sprawuje Szef Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Rzeczypospolitej Polskiej jednoosobowo, zawiadamiając niezwłocznie o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.
3. Decyzje, o których mowa w ust 2 podlegają rozpatrzeniu na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów.
4. Prezes Rady Ministrów, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, określa w drodze zarządzenia, wykaz przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego, organy odpowiedzialne za ich uruchamianie, uwzględniając zobowiązania wynikające z członkostwa Polski w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Art. 6a

1. Zadania z zakresu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej wykonuje w imieniu Rady Ministrów Szef Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
2. Obsługę administracyjną Szefa Urzędu zapewnia Urząd ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej z siedzibą w Warszawie. Strukturę Urzędu oraz szczegółowy sposób jego funkcjonowania określa Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej w drodze zarządzenia.
3. Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej kieruje Urzędem osobiście lub przez swoich zastępców. Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej może upoważnić do wykonywania jego kompetencji zastępców, albo pracowników Urzędu. Udzielanie dalszych upoważnień jest zabronione.
4. Urząd i jego działalność finansowane są z budżetu państwa.
5. Działalność Szefa Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej podlega kontroli Sejmu. Szef Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej składa Sejmowi roczne sprawozdanie z działalności.

6. Szef Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej jest organem administracji Rządowej.
7. Wojewodowie, Wójtowie, Burmistrzowie, Prezydenci Miast, oraz inne osoby i organy właściwe w zakresie Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej wspierają Szefa Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej w realizacji jego zadań.

Art. 6b

1. Szefa Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej powołuje Prezes Rady Ministrów na 4 letnią kadencję. Na wniosek Szefa Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Prezes Rady Ministrów odwołuje i powołuje jego zastępców.
2. Szefem Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej może zostać osoba, która:
  - 1) posiada obywatelstwo Polskie;
  - 2) korzysta z pełni praw publicznych;
  - 3) nie jest skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo, ani przestępstwo skarbowe;
  - 4) daje rękojmię należytego wykonywania zadań;
  - 5) daje rękojmię zachowania w sekrecie informacji niejawnych narodowych i sojuszniczych o klauzuli „ściśle tajne” i jej sojuszniczych odpowiedników;
  - 6) ma uregulowany stosunek do służby wojskowej;
  - 7) nie pełniła służby zawodowej, nie pracowała i nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 o IPN, ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.
3. Odwołanie Szefa Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej przed upływem kadencji następuje na skutek:
  - 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska;
  - 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
  - 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
  - 4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska;
  - 5) niewykonywania obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące;
  - 6) śmierci.

Art. 7.

1. Struktura organizacyjna obrony cywilnej funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej zarządzania kryzysowego.
2. Rada Ministrów kierująca zarządzaniem kryzysowym i obroną cywilną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Przewodniczącym Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej jest Prezes Rady Ministrów RP.
3. W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzaniem kryzysowym i obroną cywilną kieruje Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej, zawiadamiając niezwłocznie o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów. Wypracowane decyzje

Przewodniczącego Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej lub Szefa Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej przekazuje podległym strukturom Szef Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

4. Zespołami Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Ministerstw i odpowiednich Urzędów Centralnych kierują Ministrowie i Kierownicy Urzędów Centralnych. Realizują zadania zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej przy pomocy Wydziałów Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
5. Ministrowie i Kierownicy Urzędów Centralnych powołują Centra Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
6. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w województwie jest Wojewoda, który powołuje Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Przewodniczącym Zespołu jest Wojewoda.
7. Marszałek województwa wchodzi w skład Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej jako Zastępca Przewodniczącego. Zarząd województwa uczestniczy w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym planowania cywilnego, wynikających z jego kompetencji. Organem pomocniczym wojewody jest Wydział Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Wojewoda tworzy Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
8. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w powiecie jest Starosta, który powołuje Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Organem pomocniczym starosty jest Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Starosta tworzy Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
9. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej miasta, gminy jest Prezydent, Burmistrz i Wójt, którzy powołują Miejskie, Gminne Zespoły Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Organem pomocniczym Prezydenta, Burmistrza i Wójta jest wydział lub referent (specjalista) ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Prezydent, Burmistrz i Wójt mogą tworzyć Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej lub stały dyżur.
10. Dyrektor, Kierownik, Właściciel zakładu pracy zaliczanego do infrastruktury krytycznej tworzy Zakładowy Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Dyrektor, Kierownik, Właściciel zakładu pracy zatrudniający minimum 50 pracowników tworzy Zakładowy Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Organem pomocniczym Dyrektora, Kierownika, Właściciela zakładu pracy jest zespół lub referenci (specjaliści) ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Dyrektor, Kierownik, Właściciel zakładu pracy tworzy stały dyżur.
11. Strukturę organizacyjną i zakres obowiązków zespołów, wydziałów, centrów zarządzania i stałego dyżuru wymienionych w ust. 1 - 10 określi Rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 8

1. W sytuacji kryzysowej Prezes Rady Ministrów może, z własnej inicjatywy albo na wniosek Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów lub ministra kierującego działem administracji rządowej, wydawać polecenia obowiązujące:
  - 1) organy administracji rządowej;

- 2) państwowe osoby prawne oraz państwowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną;
  - 3) organy jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
  - 4) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców.
2. Zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej wraz ze sposobem tworzenia i aktualizacji planów ochrony infrastruktury krytycznej określi Rada Ministrów w drodze Rozporządzenia.
  3. Organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego mają prawo żądania udzielenia informacji, gromadzenia i przetwarzania danych niezbędnych do realizacji zadań określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów.
  4. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie, starostowie, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni obiektów, instalacji, urządzeń i usług infrastruktury krytycznej są obowiązani do udzielania dyrektorom Centrów Zarządzania Kryzysowego, w wyznaczonym terminie, żądanych przez nich informacji i wyjaśnień niezbędnych do realizacji zadań Centrów określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów.
  5. Obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego spoczywa na tym organie właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia. Organ ten niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o zamierzonych działaniach.
  6. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie niezwłocznie informują dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa o zagrożeniu, które może skutkować wystąpieniem na wskazanym obszarze sytuacji kryzysowej, oraz o konieczności powiadomienia ludności o zagrożeniu.
  7. Właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni obiektów, instalacji, urządzeń i usług infrastruktury krytycznej niezwłocznie informują dyrektorów Centrów Zarządzania Kryzysowego o zakłóceniu funkcjonowania tej infrastruktury, które może skutkować wystąpieniem na wskazanym obszarze sytuacji kryzysowej.
  8. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648), zwany dalej „operatorem”, jest obowiązany, na żądanie dyrektorów Centrów, do niezwłocznego, nieodpłatnego wysłania lub wysyłania, komunikatów do wszystkich lub określonych przez dyrektorów Centrów grup użytkowników końcowych, w szczególności przebywających na określonym przez niego obszarze, jednorazowo lub przez wskazany przez dyrektorów Centrów okres.
  9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współpracy dyrektorów Centrów z operatorami w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 8.

Art. 8a

1. Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, we współpracy z ministrami i kierownikami urzędów centralnych odpowiedzialnymi za systemy, o których mowa w art.

4 pkt 2, na bieżąco rozpoznaje potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną, badając, czy infrastruktura krytyczna spełnia kolejno następujące wymogi:

- 1) kryteria sektorowe - przybliżone progi liczbowe ustalone przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, charakteryzujące parametry, wchodzących w skład systemów infrastruktury krytycznej obiektów, urządzeń oraz instalacji lub funkcje realizowane przez te obiekty, urządzenia oraz instalacje, warunkujące identyfikację infrastruktury krytycznej;
  - 2) stanowi składnik, system lub część infrastruktury, które mają podstawowe znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony, dobrobytu materialnego lub społecznego ludności, oraz których zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską w wyniku utraty tych funkcji;
  - 3) jej zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie Unii Europejskiej;
  - 4) kryteria przekrojowe - w zakresie przybliżonych progów ustalonych przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej - obejmujące:
    - a) kryterium ofiar w ludziach - oceniane w odniesieniu do ewentualnej liczby ofiar śmiertelnych lub liczby rannych,
    - b) kryterium skutków ekonomicznych - oceniane w odniesieniu do znaczenia strat ekonomicznych lub pogorszenia jakości towarów lub usług, w tym potencjalnych skutków ekologicznych,
    - c) kryterium skutków społecznych - oceniane w odniesieniu do wpływu na zaufanie opinii publicznej, cierpienie fizycznych osób i zakłócenia codziennego życia, w tym utraty podstawowych usług.
2. Infrastruktura krytyczna jest uznawana za potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną po spełnieniu łącznie kolejnych wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 oraz co najmniej jednego z wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 8b

1. O potencjalnej europejskiej infrastrukturze krytycznej dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa informuje właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ta infrastruktura może mieć istotny wpływ. Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa podaje nazwę i lokalizację potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej i przyczyny jej wyznaczenia.
2. W celu wyznaczenia europejskiej infrastruktury krytycznej oraz dokładnych progów kryteriów, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 1 i 4, dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa prowadzi rozmowy z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej:
  - 1) na które potencjalna europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może mieć istotny wpływ;
  - 2) na terytorium których jest zlokalizowana potencjalna europejska infrastruktura krytyczna mogąca mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską.
3. Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w rozmowach, o których mowa w ust. 2, przedstawia stanowisko uzgodnione z ministrami i kierownikami urzędów centralnych

odpowiedzialnych za systemy, o których mowa w art. 4 pkt 2a, których przedstawiciele mogą brać udział w rozmowach.

4. W przypadku gdy infrastruktura zlokalizowana na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, która nie została rozpoznana jako europejska infrastruktura krytyczna, może mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską, dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa informuje Komisję Europejską o zamiarze przeprowadzenia rozmów na ten temat.
5. Na podstawie ustaleń będących wynikiem rozmów, o których mowa w ust. 2, Rada Ministrów wyznacza, w drodze uchwały, z zakresu potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, europejską infrastrukturę krytyczną.
6. Właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma wpływ europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przekazuje dane identyfikujące europejską infrastrukturę krytyczną, w tym jej nazwę i lokalizację.
7. Dane, o których mowa w ust. 1 i 6, oraz uchwała, o której mowa w ust. 5, mają charakter niejawnny.

Art. 8c

1. Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przekazuje Komisji Europejskiej:
  - 1) co roku informacje o liczbie infrastruktur krytycznych:
    - a) w odniesieniu do których prowadzono z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej rozmowy na temat progów kryteriów przekrojowych, umożliwiających wyznaczenie europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - b) zlokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wchodzących w skład europejskiej infrastruktury krytycznej w poszczególnych systemach, o których mowa w art. 3 pkt 2a, oraz o liczbie państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma ona wpływ;
  - 2) co 2 lata sprawozdanie zawierające ogólne dane dotyczące rodzajów ryzyka, zagrożeń i słabych punktów stwierdzonych w każdym z systemów, w których została wyznaczona europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mają charakter niejawnny.

Art. 8d

1. W przypadku pracownika zatrudnionego na stanowisku umożliwiającym dostęp do informacji o bezpieczeństwie obiektu infrastruktury krytycznej i osoby ubiegającej się o zatrudnienie na tym stanowisku, operator infrastruktury krytycznej żąda od pracownika i tej osoby przedłożenia informacji dotyczących karalności, w tym informacji, czy ich dane osobowe są zgromadzone w Krajowym Rejestrze Karnym.
2. Operator infrastruktury krytycznej żąda od pracownika danych biometrycznych w postaci odcisków palców, głosu, obrazu rogówki lub sieci żył palców, jeżeli podanie takich danych

jest konieczne ze względu na kontrolę dostępu do informacji o bezpieczeństwie obiektu infrastruktury krytycznej i pomieszczeń.

3. Operator infrastruktury krytycznej przechowuje informacje i dane, o których mowa w ust. 1 i 2, wyłącznie przez okres zatrudnienia pracownika, którego te dane dotyczą.

Art. 9

1. Tworzy się Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej oraz wojewódzkie, powiatowe, gminne i zakładowe plany zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, zwane dalej „planami zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej”.
2. Układ, elementy i wykonawców „Planów zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej” określi w drodze Rozporządzenia Rada Ministrów.
3. Plany zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej podlegają systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może być dłuższy niż dwa lata.
4. Cykl planowania realizują właściwe organy administracji publicznej, zakłady pracy oraz podmioty przewidywane do realizacji przedsięwzięć określonych w planie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, w zakresie ich dotyczącym.
5. Plany zarządzania kryzysowego uzgadnia się z kierownikami jednostek organizacyjnych, w zakresie ich dotyczącym, planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie.
6. Na potrzeby Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego, ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie sporządzają Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, zwany dalej „Raportem”.
7. Koordynację przygotowania Raportu zapewnia dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, natomiast w części dotyczącej zagrożeń o charakterze terrorystycznym, mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w części dotyczącej zagrożeń cyberbezpieczeństwa mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej Minister właściwy ds. cyberbezpieczeństwa.
8. Kierunki działania wynikające z wniosków z Raportu stanowią element Krajowego Planu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej oraz są uwzględniane w planach zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.
9. Elementy raportu, sposób, tryb i terminy opracowywania Raportu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa narodowego określa Rozporządzenie Rady Ministrów

Art. 10

1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej, Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji pododdziały lub oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „oddziałami Sił Zbrojnych”, wraz ze skierowaniem ich do wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.
2. Realizację zadań, plan zarządzania kryzysowego, koordynację działań, dowodzenie oddziałami Sił Zbrojnych z zakresu zarządzania kryzysowego, dla oddziałów Sił Zbrojnych, określi Rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 11

1. Zadania obrony cywilnej:
  - 1) wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie;
  - 2) organizowanie ewakuacji ludności, zwierząt, mienia;
  - 3) przygotowanie i organizowanie schronów i ukryć;
  - 4) zaopatrywanie ludności w sprzęt i środki ochrony indywidualnej;
  - 5) zaciemnianie i wygaszanie oświetlenia;
  - 6) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych;
  - 7) udzielanie poszkodowanym pomocy medycznej i opieki religijnej;
  - 8) walka z pożarami;
  - 9) wykrywanie i oznaczanie stref niebezpiecznych oraz przygotowanie i prowadzenie zabiegów sanitarnych i weterynaryjnych, odkażanie odzieży, transportu i terenu;
  - 10) ochrona żywności i innych dóbr niezbędnych do przetrwania;
  - 11) organizowanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia dla poszkodowanej ludności;
  - 12) ewakuacja i ochrona dóbr kultury przed zagrożeniami,
  - 13) ochrona urządzeń użyteczności publicznej i ważnej dokumentacji;
  - 14) doraźna pomoc dla przywrócenia i utrzymania porządku w strefach dotkniętych klęskami;
  - 15) doraźne przywrócenie działania niezbędnych służb użyteczności publicznej, w tym pomoc w budowie i odbudowie awaryjnych ujęć wody pitnej;
  - 16) doraźne grzebanie zmarłych;
  - 17) dodatkowe rodzaje działalności, niezbędne dla wypełnienia któregoś z zadań wyżej wymienionych, w tym planowanie i prace organizacyjne;
  - 18) powszechna edukacja społeczeństwa w zakresie budowania odporności na zagrożenia i sytuacje awaryjne;
  - 19) przygotowanie zakładów pracy podwójnego przeznaczenia do przejścia ze stanu pokoju do stanu wojny w tym w zakresie zachowania ciągłości działania po awariach, sabotażu lub oddziaływaniu kinetycznym przeciwnika w zakresie przywracania zdolności infrastruktury komunalnej, zaopatrzeniowej i produkcji na czas wojenny.
2. Sposób realizacji zadań z zakresu Obrony Cywilnej określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.
3. Zadania obrony cywilnej w czasie pokoju obejmują:
  - 1) działalność planistyczną i prace organizacyjne;
  - 2) działalność edukacyjną oraz ćwiczenia struktur organizacyjnych zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej;
  - 3) przygotowanie ludności do uczestnictwa w powszechnej samoobronie.
4. Sposób realizacji zadań z zakresu Obrony Cywilnej w czasie pokoju określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.
5. Plany szkoleń, szkolenia, oraz ich ewaluacje w ramach zadania, o którym mowa w ustępie 3 ppkt 2 przygotowuje i realizuje Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie.
6. Organizacje obrony cywilnej w okresie pokoju mogą również współdziałać w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków, organizowanym i prowadzonym przez inne organy.

Art. 12

1. Do zwalczania klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i zagrożeń wojennych oraz usuwania ich skutków może być użyta każda formacja obrony cywilnej.
2. Na wniosek organu prowadzącego akcję ratowniczą, decyzje o udziale formacji obrony cywilnej w zwalczaniu klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i zagrożeń wojennych oraz usuwaniu ich skutków podejmuje właściwy obszarowo: wójt, burmistrz, prezydent, starosta, wojewoda, minister.
3. Formacje obrony cywilnej podczas udziału w zwalczaniu klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i zagrożeń wojennych oraz usuwaniu ich skutków podlegają organowi kierującemu akcją ratowniczą.
4. Wójt, burmistrz, prezydent, starosta, wojewoda, minister uwzględniają w programach szkolenia przygotowanie formacji obrony cywilnej do uczestnictwa w akcjach ratowniczych w razie klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i zagrożeń wojennych a także usuwania ich skutków.
5. Współdziałające w zwalczaniu klęsk żywiołowych, zagrożeń środowiska i zagrożeń wojennych personel i formacje obrony cywilnej mogą być użyte w szczególności do:
  - 1) dokonywania bieżących analiz i ocen stanu zagrożenia oraz prognozowania możliwych skutków tych zagrożeń;
  - 2) wykrywania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania ludności, sił ratowniczych oraz organów odpowiedzialnych za ich zwalczanie;
  - 3) planowania działań ratowniczych;
  - 4) szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony przed zagrożeniem;
  - 5) udziału w akcji ratowniczej.
6. Akcję ratowniczą na miejscu zdarzenia organizuje i kieruje najstarszy rangą przedstawiciel Państwowej Straży Pożarnej. (Art. 20.1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej Dz. U. z 2022 r. poz. 1969)

Art. 13

Terenowe formacje obrony cywilnej tworzą ministrowie, wojewodowie, starostowie, wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast) a zakładowe zarządzający zakładem pracy zatrudniającym powyżej 50 pracowników, uwzględniając w szczególności: skalę występujących zagrożeń, rodzaj formacji, ich przeznaczenie, stan osobowy i organizację wewnętrzną.

1. W zakładach pracy, przedsiębiorstwach zatrudniających poniżej 50 pracowników mogą być tworzone wspólne formacje obrony cywilnej dla kilku sąsiadujących ze sobą zakładów.
2. W gminach i w zakładach pracy, w których utworzono co najmniej dwie formacje obrony cywilnej, może być powołana gminna lub zakładowa komenda obrony cywilnej.
3. Komendanci formacji obrony cywilnej podlegają organom tworzącym te formacje.
4. Liczbę i rodzaj powoływanych formacji obrony cywilnej ustala organ tworzący te formacje.
5. Na zakłady pracy stwarzające, w przypadku ich awarii zagrożenie dla okolicznej ludności i środowiska mogą być nakładane przez Prezydenta, Burmistrza lub Wójta

zadania związane z ochroną ludności i likwidacją skutków awarii technicznej i klęsk żywiołowych.

6. W zakładach pracy, w których gromadzone są substancje stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia okolicznej ludności oraz środowiska, tworzy się formacje obrony cywilnej niezależnie od ilości zatrudnionych pracowników zdolne do samodzielnego prowadzenia działań ratowniczych w strefach bezpośredniego zagrożenia.
7. Rodzaje formacji obrony cywilnej, ich strukturę organizacyjną, czasy osiągnięcia gotowości do działania oraz zadania i wyposażenie reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów.
8. Członkami formacji obrony cywilnej zostają kobiety i mężczyźni pomiędzy 18 a 70 rokiem życia, posiadający przydział mobilizacyjny do służby w obronie cywilnej.
9. Przydziały mobilizacyjne do formacji obrony cywilnej nadaje Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji.
10. Z wnioskiem o nadanie przydziału mobilizacyjnego do Szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji występuje organ tworzący formację obrony cywilnej.
11. Formacjami obrony cywilnej przeznaczonymi do wykonywania zadań ogólnych są pododdziały ratownictwa ogólnego.
12. Formacjami obrony cywilnej przeznaczonymi do wykonywania zadań specjalnych są pododdziały:
  - 1) pierwszej pomocy medycznej,
  - 2) likwidacji skażeń,
  - 3) ratownictwa budowlanego,
  - 4) ratownictwa komunalnego,
  - 5) ratownictwa energetycznego,
  - 6) schronowe,
  - 7) przeciwpożarowe,
  - 8) porządkowo-ochronne,
  - 9) łączności i teleinformatyki,
  - 10) zaopatrzenia,
  - 11) wykrywania i alarmowania,
  - 12) ochrony płodów rolnych,
  - 13) ochrony produktów żywnościowych,
  - 14) ochrony zwierząt gospodarskich i pasz,
  - 15) ratownictwa chemicznego,
  - 16) ratownictwa przeciwpowodziowego,
  - 17) budowy i odbudowy awaryjnych ujęć wody.

Art. 14

1. Na potrzeby zapewnienia ochrony lokalnej społeczności w sytuacji kryzysowej lub możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowej wójt, burmistrz, prezydent miasta określa szczególne formy udzielania pomocy dla lokalnej społeczności.
2. Wójt, burmistrz, prezydent miasta sporządza wykaz szczególnych form udzielania pomocy dla lokalnej społeczności oraz informuje, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz w tłumaczeniu na język migowy, mieszkańców o warunkach korzystania z pomocy.

3. Uwzględnienie w wykazie, o którym mowa w ust. 2, następuje na wniosek osoby wymagającej wsparcia lub jej opiekuna prawnego.

Art. 15

Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie, starostowie i wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast mogą powoływać ekspertów do udziału w pracach właściwych zespołów zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.

Art. 16

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób realizacji nakazu odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421 oraz z 2022 r. poz. 1570).

Art. 17

1. Na finansowanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej przeznaczają się z budżetu państwa:
  - a. w pierwszych trzech latach obowiązywania Ustawy środki w wysokości 1% Produktu Krajowego Brutto
  - b. w kolejnych pięciu latach obowiązywania Ustawy środki w wysokości 0,5% Produktu Krajowego Brutto
  - c. począwszy od ósmego roku obowiązywania Ustawy - 0,25% Produktu Krajowego Brutto.
2. Z uwagi na długofalowy okres wdrażania ustawy o zarządzaniu kryzysowym i obronie cywilnej, w celu zabezpieczenia płynnego finansowania wydatków inwestycyjnych i kosztów bieżących, niewykorzystane środki w jednym roku budżetowym przenosi się do budżetu roku kolejnego.
3. Po zakończeniu dziesięcioletniego okresu wdrażania ustawy o zarządzaniu kryzysowym i obronie cywilnej, i uzyskaniu dojrzałości operacyjnej projektu, w przypadku powstania nadwyżki środków finansowych nad wydatkami za cały dziesięcioletni okres wdrażania ustawy, Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej nadwyżkę tę postawi do dyspozycji Premierowi Rządu - Prezesowi Rady Ministrów.
4. Dysponentem środków na zarządzanie kryzysowe i obronę cywilną jest Szef Urzędu ds. Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
5. Finansowanie zadań zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej na poziomie gminy, powiatu i województwa planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów, województw i samorządów województw wg. klucza związanego z ilością mieszkańców, a pokrywa się z budżetu państwa w ramach środków przeznaczonych na realizację zapisów Ustawy o zarządzaniu kryzysowym i obronie cywilnej oraz uzupełniająco z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.
6. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę na realizację zadań własnych z zakresu ochrony ludności w wysokości nie mniejszej niż 1,0% wydatków

- budżetu jednostki samorządu terytorialnego, jako źródła dofinansowania zadań z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, finansowanych z budżetu państwa.
7. Skarb Państwa wspiera przedsiębiorstwa, które dobrowolnie współpracują w ramach obrony cywilnej, poprzez przyznawanie ulg podatkowych, koncesji albo innych form wsparcia finansowego, w zamian za wystawione zdolności na rzecz zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, w tym zasobów ludzkich i materiałowych, a także w ramach wsparcia rozwoju technologii i wytwarzania prototypów.
  8. Jednostki samorządu terytorialnego wspierają przedsiębiorstwa, które dobrowolnie współpracują w ramach obrony cywilnej, poprzez przyznawanie ulg w podatkach i opłatach lokalnych, zgód, koncesji albo innych form, w zamian za wystawione zdolności, zasoby ludzkie i materiałowe na rzecz zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, w tym zasobów ludzkich i materiałowych, a także w ramach wsparcia rozwoju technologii i wytwarzania prototypów.

Art. 18

Przepisy końcowe:

- 1) Art. 58 pkt. 6 ppkt. 3) Ustawy o obronie ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 655) otrzymuje brzmienie – „kategoria D – niezdolny do służby wojskowej, o której mowa w pkt 1, w czasie pokoju, z wyjątkiem niektórych stanowisk służbowych przeznaczonych dla terytorialnej służby wojskowej, zdolny do służby w obronie cywilnej”.
- 2) Art. 559 pkt. 1 ppkt. 1) Ustawy o obronie ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 655) otrzymuje brzmienie – „wykonywaniu prac na rzecz ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, służby w formacjach obrony cywilnej, opieki nad osobami z niepełnosprawnościami albo bezdomnymi oraz na rzecz administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości przez podlegających obowiązkowi służby wojskowej, którym przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na pełnienie tej służby”.
- 3) Traci moc ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 z. poz. 122).
- 4) Prezes Rady Ministrów powoła, w drodze zarządzenia, Pełnomocnika Rządu do spraw organizacji Urzędu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
- 5) Rada Ministrów określi w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy w drodze Rozporządzenia:
  - 1) szczegółowe zasady i sposób wykrywania skażeń, informowania o nich, oraz organy właściwe w tych sprawach;
  - 2) zasady organizacji i realizacji ewakuacji i przyjęcia ludności, zwierząt, mienia, ochrony urządzeń użyteczności publicznej i ważnej dokumentacji;
  - 3) warunki techniczne i warunki użytkowania budowli ochronnych, zaopatrzenia ludności w sprzęt i środki ochrony indywidualne, zaciemniania i wygaszania oświetlenia;
  - 4) szczegółowe zasady organizowania i prowadzenia akcji ratunkowych;
  - 5) zasady udzielania poszkodowanym pomocy medycznej i opieki religijnej w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej i w czasie wojny;

- 6) szczegółowe zasady i sposoby walki z pożarami i zapobiegania pożarom;
  - 7) szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
  - 8) szczegółowe zasady tworzenia, przeznaczenia struktur organizacyjnych, czasów osiągnięcia gotowości do działania oraz zadań i wyposażenia w niezbędny sprzęt i środki poszczególnych jednostek obrony cywilnej;
  - 9) sposoby i zasady ochrony zabytków w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej i w czasie wojny.
  - 10) sposób postępowania z ciałami zmarłych w czasie wojny ludzi i ciałami padłych w czasie wojny zwierząt;
  - 11) sposób i tryb przygotowania zakładów pracy do zmiany produkcji i usług na potrzeby zarządzania kryzysowego i wojny;
  - 12) szczegółowe zasady, zakres i sposób prowadzenia działań edukacyjnych państwa na rzecz obywateli w zakresie przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowej i stanu wojny, mając na uwadze konieczność zdobycia przez obywateli umiejętności zwiększających szansę ich przeżycia w razie sytuacji kryzysowej i w czasie wojny;
  - 13) sposób organizacji systemów łączności w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej i w czasie wojny, biorąc pod uwagę konieczność ciągłości funkcjonowania państwa.
6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.